Trestní odpovědnost právnických osob je bodem z protikorupční strategie, který se podařilo prosadit a už více než rok funguje v praxi. Už od 1.1. 2012 mohou firmy a další instituce čelit sankcím za více než 80 trestných činů - od obchodování s lidmi až po hospodářské a korupční trestné činy. Pokud firma poruší zákon, může soud rozhodnout o jejím zrušení, propadnutí majetku, peněžitém trestu, o zákazu činnosti, zákazu plnění veřejných zakázek, nebo například zákazu přijímání dotací.

V praxi by se už nemělo stávat, že se právnická osoba zbaví odpovědnosti za protiprávní jednání svých zaměstnanců. Každá firma tak musí více dbát na to, aby vytvořila takové podmínky, které by zabránily například pletichaření při veřejných zakázkách, podplácení, podvodům, či jiným korupčním skutkům. Trestné také je neodvedení daně, nebo pojistného na sociální zabezpečení, či podvod.

Za chování zaměstnance společnost odpovídá, když jeho nezákonný postup schvalovala, či přímo zaměstnance protiprávním úkonem pověřila, nebo když nenastavila své vnitřní procesy tak, aby zamezila spáchání trestného činu. I firma tak ponese následky například za to, když její zaměstnanec uplácí úředníka, aby ovlivnil výběrové řízení, nebo když se zaměstnanec podílí na dotačním podvodu.

Jak se zákon uplatňuje v praxi? Stanislav Mečl z Nejvyššího státního zastupitelství na diskuzi organizované Britskou obchodní komorou řekl, že první rozsudky bychom mohli čekat už v řádech týdnů, maximálně měsíců. V současné chvíli prý podle něj probíhá několik desítek trestn ích stíhání právnických osob. Na konkrétní závěry si tedy ještě musíme chvíli počkat.

Aktuálně společně s kolegy navrhujeme rozšíření trestných činů, kterých se firmy mohou dopustit, o trestný čin lichvy. Jak uvádíme v důvodové zprávě, lichva v rovině trestněprávní je v současné době aplikovatelná pouze na pachatele – fyzické osoby. V praxi však v řadě případů (zejména na základě poznatků nevládních organizací jako např. humanitární organizace Člověk v tísni, o.p.s.) dochází k tomu, že k lichevním praktikám se nezřídka uchylují nebankovní poskytovatelé půjček a úvěrů z řad právnických osob. Tuto změnu zákona už projednala vláda. Náš návrh teď putuje do sněmovny.

Joomla SEO powered by JoomSEF